

مطبوعات گذشته کشور

با شما سخن می گویند

مطالبی خواندنی، اجتماعی و فرهنگی از نشریات

مختلف سال ۱۳۲۷ شمسی

جلد چهارم

گرم آوری و تدوین:

داود علی بابایی

سرشناسه: علی بابایی، داود - پدیدآورنده
عنوان و نام پدیدآور: مطبوعات گذشته کشور با شما سخن می‌گویند: مطالبی خواندنی،
اجتماعی و فرهنگی از نشریات گذشته کشور سال ۱۳۲۷ شمسی - داود علی بابایی
مشخصات نشر: تهران - امید فردا - ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری: ۱۱۲ صفحه
شابک: دوره ۵ - ۶۹ - ۸۶۹۸ - ۹۶۴ - ۹۷۸
جلد چهارم: ۱ - ۶۷ - ۸۶۹۸ - ۹۶۴ - ۹۷۸
موضوع: مقاله‌های فارسی - قرن ۱۴
رده‌بندی کنگره: PIR۴۲۸۷/ع۸۵۶ ۱۳۹۰
رده‌بندی دیوی: ۸۱۶۴/۶۲۰۸
شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۲۶۷۱۲

انتشارات امید فردا

مطبوعات گذشته کشور با شما سخن می‌گویند

(مطالبی خواندنی، اجتماعی فرهنگی از نشریات مختلف سال ۱۳۲۷)

جلد چهارم

نویسنده: داود علی بابایی

چاپ اول سال ۹۳

شمارگان ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰ تومان

نشانی: تهران - م انقلاب - ابتدای خ جمالزاده جنوبی - ک دانشور - پ ۲

- واحد ۵ - تلفن: ۶۶۹۱۳۵۶۸ تلفن همراه: ۰۹۳۶۹۹۳۲۸۶۶

فهرست مطالب

- ۵ به بهانه پیشگفتار
- ۹ مظالم پادشاهان ایران - ۱
- ۲۷ سیدملک خاتون
- ۳۱ غائله نایب حسین کاشی
- ۶۱ کچل عنایت دیگر مرد دربار نیست!
- ۶۷ ریش رومی ها هم غیر از ریش دیگران است
- ۸۵ دنیا در سال آینده چگونه خواهد بود؟
- ۹۱ قبله‌ی عالم نمی دانست که به جقه‌ی او هم دروغ قسم می خورند!
- ۹۴ چرا فوزیه از شاه ایران طلاق گرفت؟

به نام خدا

به بهانه پیشگفتار

روزنامه‌نگاری و جراید در ایران بیش از دو‌ست سال قدمت ندارد و همیشه مطبوعات آمیخته و آغشته به سیاست بوده‌اند و معمولاً مطبوعات و جراید با سلايق حاکمان اداره می‌شده‌اند.

دوران مطبوعات و روزنامه‌نگاری رامی‌توان در موارد زیر بیان نمود:

۱- عصر ناصری ۲- عصر مظفري ۳- عصر مشروطه ۴- عصر

احمدی ۵- عصر پهلوی ۶- عصر جمهوری اسلامی

نقل قول شده که قدیمی‌ترین روزنامه که به زبان فارسی در ایران منتشر شده، روزنامه‌ای است که حدود سال ۱۲۵۳ قمری به مدیر مسئولی میرزا صالح شیرازی در تهران تأسیس و طبع گردیده است. از روزنامه مذکور با همه تفحص و کوششی که به عمل آمده نسخه‌ای به دست نیامده است و تنها اطلاعی که درباره آن داده شده است شرحی است که در مجله انجمن آسیایی (جلد پنجم ۱۸۲۶) نوشته شده است.

ولیکن روزنامه‌نگاری به‌طور نسبتاً منظم و منسجم در دوره

ناصرالدین شاه و زمان میرزاتقی خان امیرکبیر به وجود آمده است و می‌گویند پیدایش روزنامه به‌طور مرتب و منظم از اقدامات میرزاتقی خان امیرکبیر در زمان سلطنت ناصرالدین شاه قاجار است و این مرد بزرگ مانند اقدامات مفید و اساسی دیگری که در ایران انجام داد به تأسیس روزنامه‌هایی نظیر جراید اروپا اقدام نمود و در دوران وزارت خود روزنامه وقایع اتفاقیه را تأسیس و منتشر کرد؛ در حقیقت آغاز انتشار و شیوع روزنامه در ایران از زمان ناصرالدین شاه است و در این دوره است که روزنامه وقایع اتفاقیه منتشر گردید و بعداً با تغییر اسم به نام‌های ایران سلطانی و ایران و هنوز هم به همین نام منتشر می‌شود انتشار یافت.

در زمان ناصرالدین شاه اکثر جراید دولتی بوده و در پایتخت منتشر می‌شده و اگر احیاناً در بعضی از ولایات از قبیل اصفهان و تبریز و فارس، روزنامه‌ای انتشار یافته تحت نظم حکام وقت بوده است.

در وزارت انطباعات که یکی از وزارتخانه‌ای مهم آن زمان بوده، اداره‌ای به اسم اداره دارالطباعة مبارکه وجود داشته که وظیفه‌ی آن تنظیم مطالب و انتشار روزنامه‌های دولتی بوده است.

در طول این دو بیست سال مطبوعات فراز و نشیب‌های مختلفی را پیموده‌اند، گاهی دوران کوتاه آزادی را سپری کرده‌اند، در واقع دوران‌هایی را که می‌توان در آن آزادی مطبوعات را مشاهده نمود می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

۱- در دوران مظفری یعنی سال ۱۲۸۵، سال امضای مشروطیت.

۲- سال ۱۲۹۹، سال کودتای رضاشاه.

۳- سال ۱۳۲۰، سال اشغال ایران توسط متفقین.

۴- سال ۱۳۳۲ و ۱۳۳۱، سال نخست وزیری دکتر محمد مصدق.

۵- سال ۱۳۴۰، که تا اندازه‌ای فضای سیاسی ایران در دوران دکتر

امینی باز شد.

۶- سال ۱۳۵۷، سال پیروزی انقلاب ایران.

مطالبی که در این کتاب آورده شده است بیشتر جنبه اجتماعی، فرهنگی، حوادث و خواندنی داشته است که از نشریات مختلف در سال ۱۳۲۷ گرفته شده است و امیدوارم که این مطالب باعث روشن شدن اذهان جوانان، روشنگران، مطالعه‌گران و تحصیل‌کردگان گردد و گامی مهم در جهت بسط و گسترش مطالب تاریخی برداشته باشم.

داود علی‌بابایی

پاییز ۱۳۸۹